

DELEGATIONSBeslut

2021-03-17

M-2021-397

§ 2021-102

MSN

Bygglövenheten

Nacka kommun

Yttrande om remiss för bygglov B 2020-000609. Återremiss gällande bygglov för ändrad användning av kontorsbyggnad till förskola på fastigheten Sicklaön 38:14 (Tre Kronors Väg 34),

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att lämna yttrande om bygglovsansökan för ändrad användning av kontorsbyggnad till förskola.

Beslutet har fattats av enhetschefen för miljöenheten på uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden (nämndens delegationsordning punkt G3).

Ärendet

Miljöenheten har fått tillfälle att yttra sig om bygglovsansökan för ändrad användning av kontorsbyggnad till förskola.

Yttrande

Miljöenheten har inte något att invända mot bygglov under förutsättningar att:

1. Det förtydligas hur det säkerställs att grannar inte kommer att störas på ett orimligt sätt av buller från förskolegården.
2. Sanering ska utföras av förskolans lekytor utomhus innan förskolebarn vistas där.
3. Grundkonstruktionen ska vara gastät.
4. Ventilationssystemet behöver utformas balanserat så att inte markluft under huset sugas in.
5. Ventilationen ska ha ett uteluftsflöde på minst 7 l/s (liter per sekund) per person samt ett tillägg på minst 0,35 l/s per kvadratmeter golvyta i de rum som barn vistas i stadigvarande. Uppgifter om maximal personbelastning ska finnas redovisat i planritning.
6. Det ska finnas uppgifter som visar att halten radon understiger 200 Bq/m³.
7. Material som används i lokal och på förskolegård bör vara miljöanpassat och enligt Miljöbyggnad, Sweden Green Building Council (nivå guld eller silver), BASTA-registret eller Byggvarubedömningen.

Resultat och förslag på åtgärder för punkterna 1-7 ska redovisas till miljöenheten i Nacka kommun, senast 2 veckor innan startbesked lämnas.

Buller

Barn och ungdomar är en skyddsvärd grupp och därför behöver hänsyn tas till deras vistelsemiljöer. Det är motiverat att en så god miljö som möjligt eftersträvas vid nyplanering av skolor och dess skolgårdar samt när väl bullerbegränsande åtgärder vidtas.

Buller upplevs störande och påverkar hälsan. Effekterna på människors hälsa är beroende på typ av buller, dess styrka och frekvens, variation över tid och tid på dygnet. Barn tillbringar en stor del av sin uppväxt i bostadsområdet, i förskola och skola. Ljudmiljöerna har därför betydelse för barnens utveckling och lärande, deras sociala kontakter med jämnåriga och vuxna samt deras hälsa och trygghet. Buller kan medföra kroniska effekter för barnens kognitiva utveckling, minne och läsförmåga.

Trafikbuller på gården

På förskolans gård som exponeras för buller från vägtrafik bör den ekvivalenta bullernivån 50 dBA, räknat som årsmedeldygn, underskridas på delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Vidare bör den maximala nivån 70 dBA underskridas på dessa ytor. Dessa riktvärden klaras till allra största del enligt bullerutredning daterad 2021-02-22.

Buller inomhus

I Folkhälsomyndighetens allmänna råd (FoHMFS 2014:13) om buller inomhus ges rekommendationer för tillämpningen av 9 kap. 3 § miljöbalken (1998:808) om buller inomhus. Råden gäller för lokaler för undervisning, d.v.s. förskolor och skolor och de bör tillämpas vid bedömningen av om olägenhet för människors hälsa föreligger. Riktvärdet för maximalt ljud inomhus är 45 dBA och för ekvivalent ljud är 30 dBA. Riktvärden för lågfrekvent buller (tersbanden 31,5 – 200 Hz) ska också klaras. Det innebär att:

- Fasadisoleringen ska vara tillräcklig för att buller från vägtrafik inte ska kunna överstiga 30 dBA i kontinuerlig ljudnivå och 45 dBA i maximalnivå inomhus i förskole- och skollokaler där barn och elever vistas stadigvarande. Gällande riktvärden för lågfrekvent buller (i tersbanden 31,5 – 200 Hz) ska också kunna innehållas.
- Buller från fasta installationer så som ventilation ska inte överskrida 30 dBA i kontinuerlig ljudnivå och 45 dBA i maximalnivå inomhus i rum i skolans lokaler där eleverna vistas stadigvarande.

Akustik

Höga ljudnivåer från verksamheten är ett problem på många förskolor och skolor. Lokalen ska utformas så att en bra ljudmiljö uppnås med hänvisning till efterklangstid i alla rum som barnen och eleverna har tillgång till.

Byggbuller

Under byggtiden ska riktvärdena i Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15) följas.

Buller från skolan

Närliggande bostadshus är relativt höga och risk för störningar från lek på skolgården finns. I bullerrapporten daterad 2021-02-22 står att närliggande kommer att skyddas från buller tack vare planerade skärmar, men det står ingenstans hur det påståendet kan verifieras. Påståendet behöver förtydligas med bakomliggande resonemang eller beräkning. Två meter höga skärmar kommer säkerligen ge god effekt på de nedre våningarna, men även högre upp i husen behöver det vara en god ljudmiljö.

Förorenad mark

Provtagning som utförts 2020 visar att inomhusluften i byggnaden är påverkad av petroleumkolväten, troligen till följd av Kvarnholmens historiska verksamhet. Inget uppmätt ämne överskrider Naturvårdsverkets hälsoriskbaserade riktvärden. På grund av säsongsvariationer och förändring av byggnadens konstruktion och ventilation kan det inte uteslutas att inomhushalterna kan förändras över tid.

Det behöver därför säkerställas att grundkonstruktionen är gastät. Ventilationssystemet behöver utformas balanserat så att inte markluft under huset sugts in.

Vid markundersökningar inom fastigheten har förhöjda föroreningshalter påträffats inom skolgårdens lekytor. Länsstyrelsen motsätter sig nedtagning av de flesta träd. Att schakta bort all jord är inte aktuellt. En riskbedömning har utförts med syfte att bedöma hur barn som leker i området kan exponeras för de föroreningar som påvisats samt bedöma vilka hälsoeffekter det kan få för dem på kort och lång sikt.

Utredningarna visar att sanering av markyta utomhus är nödvändig innan förskolebarn vistas kan där.

Gårdens utformning och storlek

Miljöenheten anser att Boverkets rekommendationer i vägledningen *Gör plats för barn och unga!* så långt möjligt ska följas när det gäller utformning, storlek och ljudkvalitet på gården. Det är viktigt att det på gården finns bra sol- och skuggförhållanden. Gården bör ligga i direkt anslutning till verksamheten.

Förrådsbyggnader, bil- och cykelparkering samt ytor för lastning och lossning är otillgängliga för barnen och ingår inte i ytan för lek och utevistelse. Enligt Boverkets rekommendationer är ett rimligt mått utifrån antalet barn 30 m² friyta per barn i grundskolan. Den totala friytan bör helst överstiga 3 000 m².

Ventilation

Luften i en lokal förorenas kontinuerligt av människor, byggmaterial, inredning med mera. Dålig ventilation kan ge upphov till bland annat allergiska besvär, huvudvärk, trötthet, klåda och irritationer i ögon och luftvägar. Ventilationsanläggningen i en byggnad ska transportera bort partiklar och andra föroreningar i inomhusluften.

Ventilationen ska ha fläktstyrd till- och frånluft med ett uteluftsflöde på minst 7 l/s (liter per sekund) per person samt ett tillägg på minst 0,35 l/s per kvadratmeter golvyta i de rum som barn och elever vistas i stadigvarande. Se Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation (FoHMFS 2014:18).

I idrottshallar bör luftflödet vara minst 7 liter/sekund och person + 0,35 liter/sekund m² golvyta och 30 personer per 100 m². Detta ger ett uteluftsflöde om minst 10 liter/sekund och person, gärna 15 liter/sekund och person i idrottshallar. Se Boverkets byggvägledning, ventilation.

Antalet personer som vistas i varje rum ska anpassas till vilka luftflöden ventilationen är konstruerad för och framför allt den mängd luft som ventilationen i praktiken levererar.

Uppgifter om hur många personer som kan vistas i varje rum ska finnas i en planritning så att förskolan kan använda sig av uppgifterna i planeringen av verksamheten. Se Miljöenhetens vägledning *Egenkontroll för hälsa och miljö – så funkar det*.

Dagsljus

Rum där människor vistas mer än tillfälligt ska ha god tillgång till direkt dagsljus.

Materialval

Barn är mer känsliga för kemikalier än vuxna. Det beror bland annat på att barns kroppar inte är färdigutvecklade. Barn ska fortsätta utveckla viktiga organsystem som hjärna, immunförsvar och hormonsystem fram till vuxen ålder. Under vissa utvecklingsfaser kan det vara extra sårbart för kemikalieexponering och vissa kemikalier kan störa den viktiga utvecklingen.

Inredningsmaterial och ytskikt ska ha så liten hälso- och miljöpåverkan som möjligt. Vid val av material bör i första hand lågemitterande material användas. PVC-golv med ftalater och andra mjukgörare med hormonstörande egenskaper ska inte finnas i de rum där eleverna vistas stadigvarande. Lokalen ska utformas och inredas så att städning underlättas. På förskolegården ska inte tryckimpregnerat trä, gamla bildäck, lastpallar eller liknande användas.

Material som används i lokal och på förskolegård bör vara miljöanpassat och enligt Miljöbyggnad, Sweden Green Building Council (nivå guld eller silver), BASTA-registret eller

Byggvarubedömningen. Se Miljöenhetens vägledning *Vägen till en giftfri förskola och skola – Så gör du* med tillhörande checklista.

Radon

Det är särskilt viktigt att undvika radon i förskolor, skolor och andra lokaler där barn och unga vistas. En radonmätning ska göras om det är en ny förskola eller skola och om en fastighet har byggts om. Det finns särskilda råd från Folkhälsomyndigheten och instruktioner om mätningar i förskolor och skolor. I skolor gäller 200 Bq/ m³ för att skydda eleverna. Arbetsmiljöverket har *Metodbeskrivning för mätning av radon på arbetsplatser* och *Kompletterande vägledning till metodbeskrivning för radonmätningar i skolor och förskolor*.

Anmälan av hälsoskyddsverksamhet

Senast sex veckor innan en skola eller förskola startar ska verksamheten anmälas till miljöenheten.

Läs mer på Nacka kommuns hemsida: <https://www.nacka.se/arbete-foretagande/tillstandsguiden/alla-tillstand/skola-forskola-fritidshem---anmalan/>

Anmälan av livsmedelsverksamhet

Senast två veckor innan en livsmedelsanläggning tas i bruk ska en anmälan om registrering göras till miljöenheten.

Anmälan av köldmedia

Senast sex veckor innan installation av köldmedia motsvarande minst 14 ton CO₂e (koldioxidekvivalenter) ska miljöenheten informeras.

Ärendet har handlagts av Rikard Sjöholm, Carina Andréssen och Eva Dahlbäck.

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten
08-718 79 87
per.enarsson@nacka.se

Bilaga:

Miljöenhetens broschyr om Egenkontroll för miljö och hälsa

Miljöenhetens broschyr om en Giftfri förskola & skola samt checklista